

Індивідуальні дослідницькі завдання (ІДЗ.) Методичні настанови по підготовці.

Як готуються наукові тези?

Науковий текст може бути виражений в декількох видах: стаття, тези, дисертація, монографія і т.д.

Тези (від гр. thesis – положення, твердження) – це коротко, точно, послідовно сформульовані ідеї, думки, положення наукової доповіді, повідомлення, статті або іншої наукової праці. Вони містять матеріали, положення, категорії, які автор вперше вводить у науковий обіг.

Застереження: тези на конференціях - це не план курсової роботи і не список основних положень. Тези – це маленька, але амбітна і самодостатня стаття!

Тези, як ніяка інша форма запису, дозволяють узагальнити матеріал, уявити його суть в коротких формулюваннях, що розкривають зміст усього твору. Тези доповіді та сама доповідь – це різні речі. Доповідь – це усна форма вираження думки, і вона передбачає живе спілкування з аудиторією. Тези повинні бути оформлені як короткий науковий текст.

Можна виділити основні види тез: оглядові, критичні, авторсько-теоретичні.

В *оглядових* тезах робиться коротка постановка тієї чи іншої практичної і теоретичної проблеми, огляд основних думок з цієї проблеми, розкриваються перспективи, робляться висновки.

У *критичних* тезах за основу береться робота іншого автора або групи авторів певного напрямку з тієї чи іншої тематики, аналізується, показуються її переваги і недоліки, робляться висновки.

У *авторсько-теоретичних* тезах автор підносить свою точку зору на ту чи іншу проблему, обґрунтовує її, показує новизну свого підходу до її вирішення.

Студенти зазвичай пишуть оглядові тези.

З чого починається робота над тезами та доповіддю? З вибору теми. Тема тез має відповідати тематиці конференції і містити щось нове.

Тому особлива увага **назві**: а) не бійтеся конкретних і простих назв; б) не варто намагатися «увіпхнути» у назву весь перший абзац своєї роботи; в) з гарної назви відразу зрозуміло, про що піде мова; г) назва має відповідати змісту.

Алгоритм написання наукових тез

Перед написанням тез необхідно скласти для себе текст самої доповіді. Для цього обирається тематика (об'єкт дослідження), виділяється проблема, тобто вузька область в межах об'єкта, яка цікавить Вас (предмет дослідження), робиться огляд літератури по цій темі, виділяються основні думки вчених і практиків. Потім показуються перспективи і робляться висновки автора доповіді.

Складається **план** доповіді. Зазвичай він складається з 4-5 пунктів.

Структура тез наступна: *вступна, основна, заключна частина* (останній пункт).

- У **вступній** частині відбивається актуальність, важливість обраної теми, визначається об'єкт, предмет дослідження, виділяється проблема, мета доповіді і завдання, які Ви ставите перед собою для досягнення поставленої мети.
- В **основній** частині оглядових тез досліджуються основні підходи до вирішення даної проблеми, виділяються нові цікаві ідеї, може пропонуватися авторський варіант вирішення заявленої проблеми на основі проаналізованого матеріалу тощо.
- У **заклучній** частині робляться висновки за підсумками розглянутого матеріалу, показуються перспективи в дослідженні цієї проблеми.

Перше речення – найважче. У ньому потрібно відповісти на просте запитання: «Чому те, що я буду писати далі, важливо». Зазвичай пишуть про те, що така-то проблема є важливою, тому що про неї мало хто писав. Або писали дуже багато відомих учених, але ви в ній побачили те, чого не бачили вони. Або застосували відомий метод на невідомих об'єктах і одержали значимі результати. Значимі – тобто такі, що відрізняються від звичайних і здатні вплинути на подальший розвиток гіпотези. Це називається «наукова новизна». Роботи без наукової новизни є рефератами. Тобто якщо ви просто перелічили, які бувають точки зору на якусь проблему в різних учених – це погано. Якщо вам вдалося якось їх систематизувати, виділити закономірності, описати причини – уже краще, є елемент самостійної роботи. Але така робота однаково програє роботі, у якій є самостійне дослідження матеріалу.

Не бійтеся позначити у вступі, що саме ви збираєтеся робити: «у даній статті ми розглянемо», «наша робота присвячена» і т. ін. Це дуже доречні і зручні обороти. До речі, вони допомагають чітко задати тему роботи.

Якщо у роботі менше 10 000 знаків (зокрема, обсяг тез для конференції «Перший крок у науку» до 5000 знаків), вступ не має перевищувати 1 абзацу і не повинен містити зміст усіх робіт, які були коли-небудь написаних на вашу тему. Невдалий вступ – той, що займає дві третини усього тексту та

містить загальні слова про важливість тієї конкретної науки, якою ви займаєтеся («Фізика – це найважливіша з природознавчих наук, основа техніки!»). Тобто, вступ має бути чітким, конкретним і коротким. Ті, хто будуть читати або слухати вашу роботу, самі знають про важливість тієї науки, якою ви займаєтеся: вони теж нею займаються. А «лірика» суперечить жанру наукової статті.

Текст роботи має бути чітко структурованим, положення – підкріплені прикладами, приклади – їх аналізом. Не зловживайте прикладами: на кожне положення досить 1–2.

Висновок має підсумувати висновки, зроблені на підставі аналізу прикладів. Або відповідати на запитання «Чому це все важливо». Іноді говорять, що висновок – це вступ, написаний іншими словами та у минулому часі (тобто «У нашій роботі ми розглянемо...» – «Таким чином, ми розглянули... довели... обґрунтували... проаналізували... і т. ін.»). Але краще вже такий висновок, ніж ніякого. У висновку не має бути нових положень або прикладів: воно підбиває підсумок уже написаній роботі.

Не потрібно писати назви розділів «Вступ» і «Висновок» у самому тексті: це ж не монографія, у роботі на 2 сторінки такі елементи є зайвими.

Щодо оформлення роботи.

Текст тез повинен бути грамотним, без без орфографічних, пунктуаційних і стилістичних помилок, всі цитати мають бути оздоблені посиланнями на відповідні джерела. Джерело цитати обов'язково включає номер тієї сторінки тієї книги, звідки вона взята. Потрібно вказати і її назву, і том, і рік її видання, і інші обов'язкові елементи бібліографічного опису джерела.

Вікіпедія не є науковим джерелом! Це означає, що посилатися на неї як на наукове джерело не можна!

Бібліографія не повинна бути занадто великою за обсягом. В ній мають бути тільки ті видання, посилання на які є в тексті. Цих посилань не слід робити багато. Якщо тези займають дві сторінки, одна з яких бібліографія – це абсолютно неприпустима пропорція. Для тез у дві-три сторінки більш доречна бібліографія в 3-5 джерел.

Подання тез за принципом «у потяг, що відходить» («у крайній термін») не заохочується.

Єдиних, універсальних вимог не існує. Головне правило тут – чітко дотримуватися вимог «конкретного» оргкомітету «конкретної» конференції.

Наприклад, якщо оргкомітет університетської (ЗапорізькОГО національнОГО університету) науково-практичної конференції студентів, аспірантів і молодих учених «МОЛОДА НАУКА-2019» пропонує певні

умови участі (див. нижче) і просить Вас оформити текст згідно певних вимог до оформлення публікації (див. нижче), то очевидно, що саме так і варто зробити. А ще звернути увагу на зразок оформлення публікації (див. нижче) і анкету учасника (див. там само).

УМОВИ УЧАСТІ:

Для участі в конференції необхідно до 11 березня 2019 року подати заст. декана з наукової роботи Вашого

факультету _____

конт. телефон: _____

1) анкету (зразок додається); 2) текст публікації в друкованому вигляді обсягом до 2 сторінок, з підписом наукового керівника «До друку дозволяю, плагіату не виявлено»; 3) електронний варіант публікації.

Робочі мови конференції – українська, англійська

ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ ПУБЛІКАЦІЇ

Обсяг – до 2 сторінок формату А4, шрифт Times New Roman, розмір шрифту – 14 пт, міжрядковий інтервал – 1, абзацний відступ – 1,25, всі поля – 2 см.

У тексті необхідно використовувати лапки лише такого зразка: «», а також розрізняти символи дефісу (-) та тире (–). Текст набирається без ущільнення та переносів, на всю ширину сторінки. Кожен рисунок і надписи до нього включаються до тексту у вигляді одного графічного об'єкта з необхідним обтіканням, прив'язаністю до тексту та вирівнюється по центру. Відцентровуються також назва публікації та «Література».

УВАГА!

Автори публікацій та їх наукові керівники несуть особисту відповідальність за достовірність фактичних даних, чіткість викладу тексту, цитування, а також мовно-стилістичний рівень матеріалу. Вік співавторів публікації не повинен перевищувати 35 років. До друку не допускаються статті, переклад яких здійснено електронним перекладачем. Публікації, що не відповідають встановленим вимогам і містять велику кількість помилок, надруковані не будуть.

ЗРАЗОК ОФОРМЛЕННЯ ПУБЛІКАЦІЇ:

Ткач Ганна

студентка 5 курсу фак-ту СПП

Наук. кер.: к.пед.н., доц. Голованова Т.П.

**ОСОБЛИВОСТІ СОЦІАЛІЗАЦІЇ
СУЧАСНИХ ПІДЛІТКІВ В УМОВАХ НЕПОВНОЇ СІМ'Ї**

Зміст публікації

Література

АНКЕТА

**УЧАСНИКА XII УНІВЕРСИТЕТСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
СТУДЕНТІВ, АСПІРАНТІВ І МОЛОДИХ УЧЕНИХ «МОЛОДА НАУКА-2019»**

Факультет _____

Прізвище _____

Ім'я _____

По батькові _____

Посада _____

(студент, аспірант, викладач)

Курс, гр. _____

(для студентів)

Науковий керівник (П.І.П, наук. ступінь, вчене звання) _____

(для студентів та аспірантів)

Назва доповіді _____

Назва секції _____

Контактний телефон _____

E-mail:

Дата _____

Підпис _____

Більш детальну інформацію про конференцію можна отримати у заступника декана з наукової роботи Вашого факультету

за телефонами: _____

Про що варто пам'ятати?

- Робота над тезами вимагає, перш за все, вміння виділити головну інформацію з вихідного тексту і передати зміст вихідного тексту коротко, узагальнено.
- Коректно складені тези впливають одна з іншої. Перша теза – найбільш загальна. Вона, в тій чи іншій мірі, визначає зміст наступних. Призначення останньої тези, завершальної – підсумувати всі попередні.
- Формулювання кожної тези починається з нового рядка, кожна теза має самостійну думку, висловлену в одному або кількох реченнях.
- Велику цінність тезам додасть Ваше вміння продемонструвати здібність до самостійного і незалежного аналізу предмету розгляду.
- Список літератури оформляється в кінці тез. У список літератури включаються тільки ті джерела, на які є посилання в тексті тез. У тезах не робиться великий список літератури, зазвичай від двох до п'яти джерел.
- Тези до наукової конференції не мають демонструвати «сухий» виклад матеріалу, відомого Вам з даного аспекту, винесеного до порядку денного. Вам потрібно в обов'язковому порядку запропонувати власний (індивідуальний) аналіз досліджуваної проблеми і деякі конкретні пропозиції (шляхи, напрямки) по розв'язанню вказаної проблеми.

Критерії оцінювання підготовлених тез доповідей (індивідуальних дослідницьких завдань (ІДЗ))

- актуальність та складність теми дослідження;
- наукове та практичне значення роботи;
- повнота викладення матеріалів дослідження;
- емоційне особистісне сприйняття матеріалу на основі власного розуміння;
- вміння зіставляти, узагальнювати, вести наукову дискусію;

- обґрунтованість і достовірність наукових положень і висновків;
- самостійність і творчий характер дослідження;
- грамотне оформлення наукового дослідження;
- науковий стиль викладення матеріалу;
- вміння користуватись довідковою літературою;
- наявність посилань на використані джерела.

Захист ІДЗ (виступ на конференції) передбачають: виступи з доповідями за темами досліджень, відповіді на поставлені запитання, прослуховування виступів інших здобувачів вищої освіти, активну участь у дискусії.

При цьому звертається увага на:

- аргументоване доведення наукової проблеми;
- чіткість, логічність, лаконізм викладення матеріалу;
- вільне володіння матеріалом дослідження;
- використання наукової термінології;
- культуру мовлення під час виступу;
- повноту та вичерпність відповідей;
- якість та доцільність використання наочних матеріалів дослідження (схем, таблиць, діаграм, мультимедійного супроводу тощо);
- активність участі у дискусії.